

Keskeisten terveystietojen kirjaaminen

Toimenpiteet ja fysiologiset mittaukset

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Keskeiset terveystiedot

- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus terveydenhuollon valtakunnallisista tietojärjestelmäpalveluista määrittelee ne potilaan terveyden- ja sairaanhoidon kannalta keskeiset tiedot, joiden tulee olla nähtävissä potilaan tiedonhallintapalvelusta.
- Tiedoille on määritelty rakenteisten tietojen tietosisällöt Potilastiedon arkistoon tallentamista varten.
- Potilastiedon arkiston lisäksi hoitoilmoitusrekisteri asettaa vaatimuksia tiettyjen keskeisten terveystietojen kirjaamiselle.

Mitä ovat keskeiset terveystiedot?

- Diagnoosit
- Käyntisyyt
- Riskitiedot
- Toimenpiteet
- Fysiologiset mittaukset
- Kuvantamis- ja laboratoriotutkimukset
- Rokotustiedot
- Lääkitys (soveltuvin osin, valtakunnallinen lääkityslista on suunniteltu Reseptikeskuksen palveluna 2024-2025)

Yhtenäisesti kirjattujen rakenteisten tietojen hyödyntäminen 1/4

- Yhteisesti sovittujen tietorakenteiden käyttö parantaa tiedon laatua sekä helpottaa tiedon löytymistä ja jatkohyödyntämistä
- Potilastiedon rakenteisuus vähentää tarvetta kopioida manuaalisesti tietoa järjestelmästä, asiakirjasta tai näytöstä toiseen.
- Rakenteisesti kirjattua tietoa hyödynnetään mm. tilastoinnissa, tieteellisessä tutkimuksessa, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa ja palvelujen arvioinnissa ([Laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä \(552/2019\)](#))

Yhtenäisesti kirjattujen rakenteisten tietojen hyödyntäminen 2/4

- Omassa tietojärjestelmässä
 - Lausunnot, todistukset, epikriisit, yhteenvedot
 - Päätöksentuki ja muut varoitukset/huomiot/muistutteet
- **Muissa organisaatioissa** Kanta-palveluiden kautta (huomioiden potilaan asettamat kiellot)
- **Tiedonhallintapalvelu** voi muodostaa eri palvelunantajien kirjaamista keskeisistä potilastiedoista koosteita, jotka näytetään käyttäjälle hänen omassa potilastietojärjestelmässään.

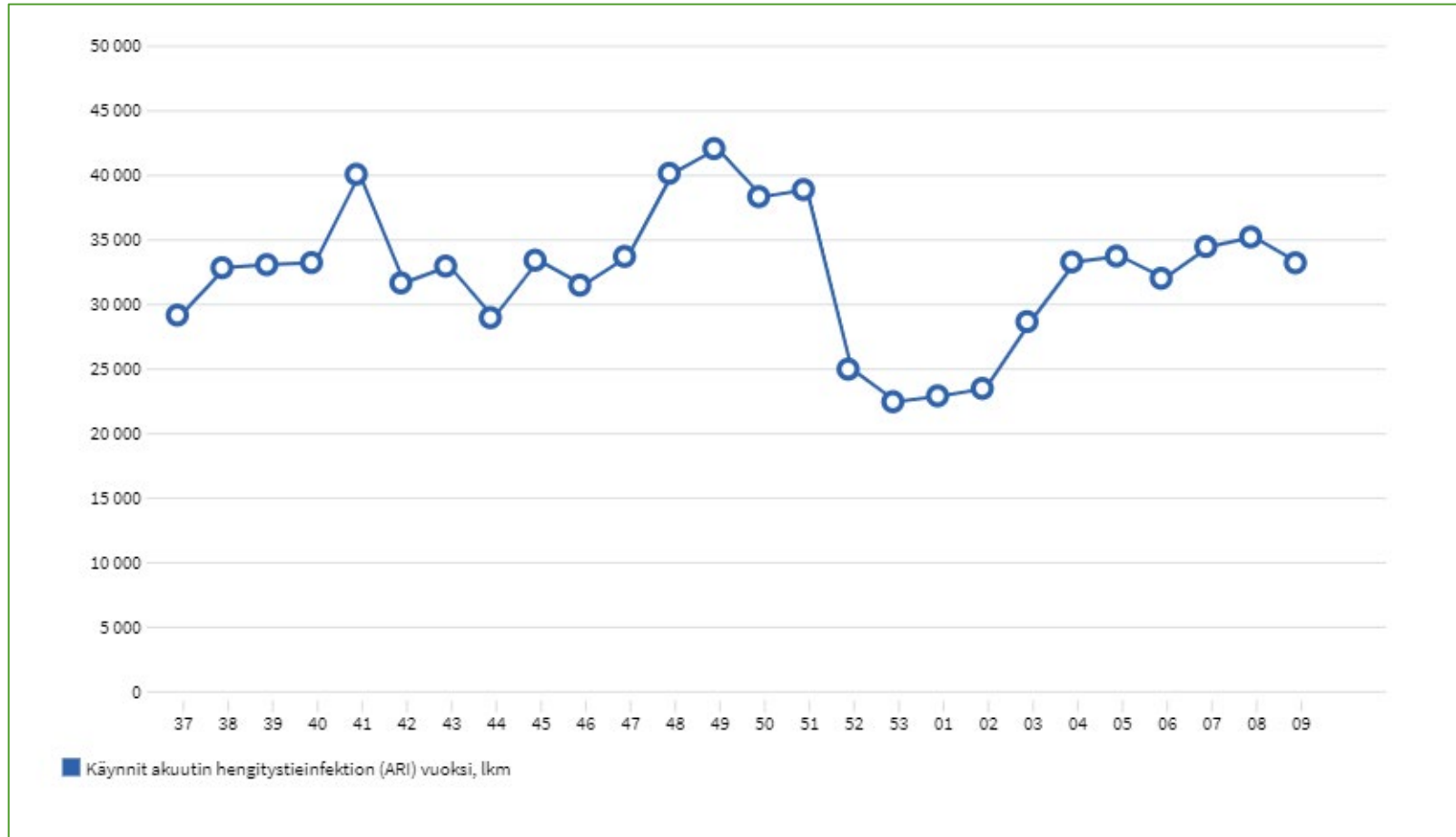
Yhtenäisesti kirjattujen rakenteisten tietojen hyödyntäminen 3/4

- **Kansalaiset Omakannan kautta**
 - Koosteet (yhteenvedot): rokotukset, diagnoosit, toimenpiteet, mittaukset, kuvantamis- ja laboratoriotutkimukset, riskitiedot (käyttäytymiseen liittyviä riskejä ei näytetä)
 - Omakanta-koosteet vaativat, että tiedot tallennetaan potilastietojärjestelmällä, jossa on käytössä Potilastiedon arkiston vuoden 2016 mukaiset määrittelyt.
 - [Lisätietoa Omakannasta](#)

Yhtenäisesti kirjattujen rakenteisten tietojen hyödyntäminen 4/4

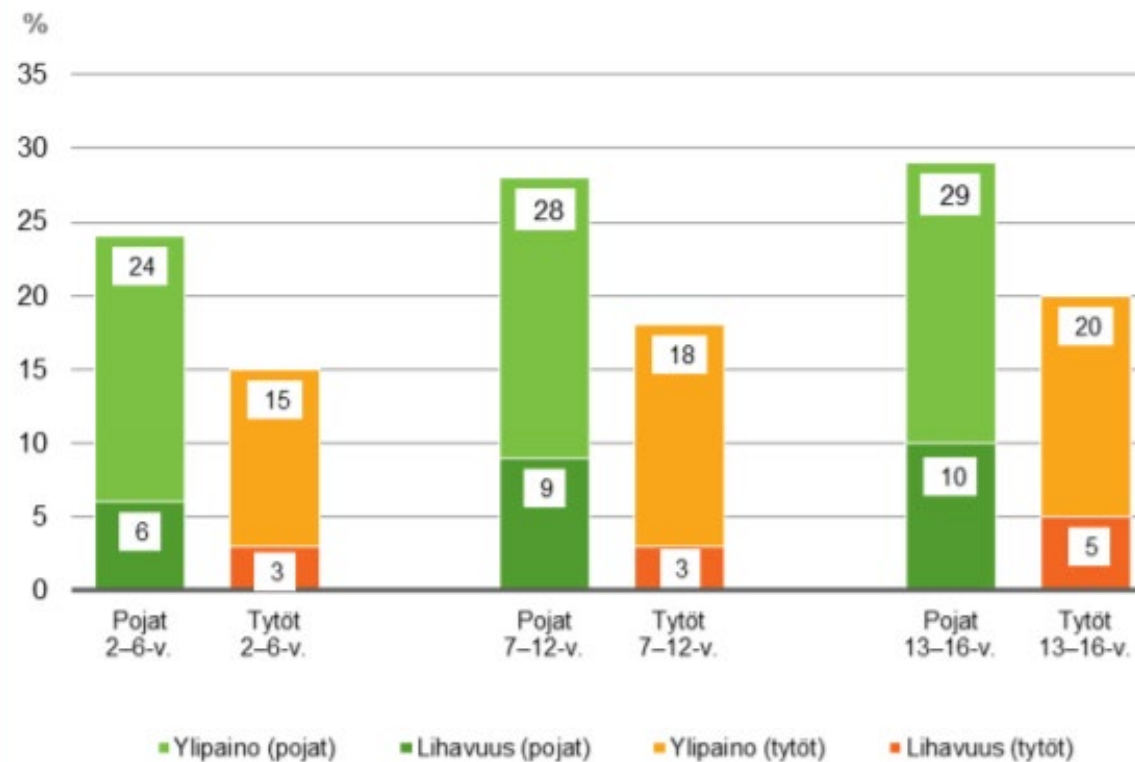
- Tiedon toisiokäytön esimerkkejä:
 - [Hoitoilmoitusrekisteri](#)
 - [KUVA-mittaristo](#) (kustannusvaikuttavuusmittaristo, 450 mittaria)
 - [Sotkanet](#) (yli 2000 eri tilastotietoa väestön terveydestä ja hyvinvoinnista sekä palvelujärjestelmän toiminnasta)
 - [Rokotusrekisteri](#) (rokotuskattavuuden seuranta)
 - [Laaturekisterit](#) (mm. diabetes, HIV- ja selkärekisterit)

Avohoidon hoitoilmoitusraportti: Käyntien lukumäärä viikoittain akuutin hengitystieinfektion vuoksi avosairaanhoidossa

Lasten ja nuorten ylipaino ja lihavuus – tilastoraportti

Kuvio 1. Ylipainoisten (ml. lihavien) poikien ja tyttöjen osuudet ikäryhmittäin vuonna 2019

Ylipaino (ml. lihavuus) = ISO-BMI ≥ 25 kg/m² Lihavuus = ISO-BMI ≥ 30 kg/m²

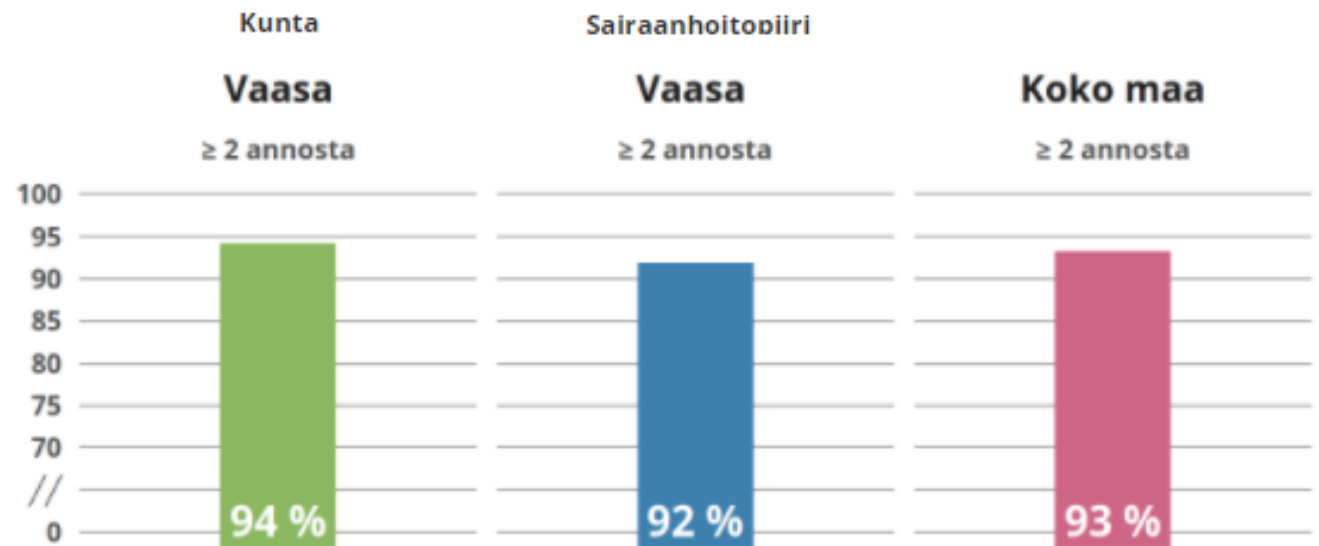
Esimerkki rokotusrekisterin tiedoista

Rokotuskattavuus

2010–2012 syntyneet

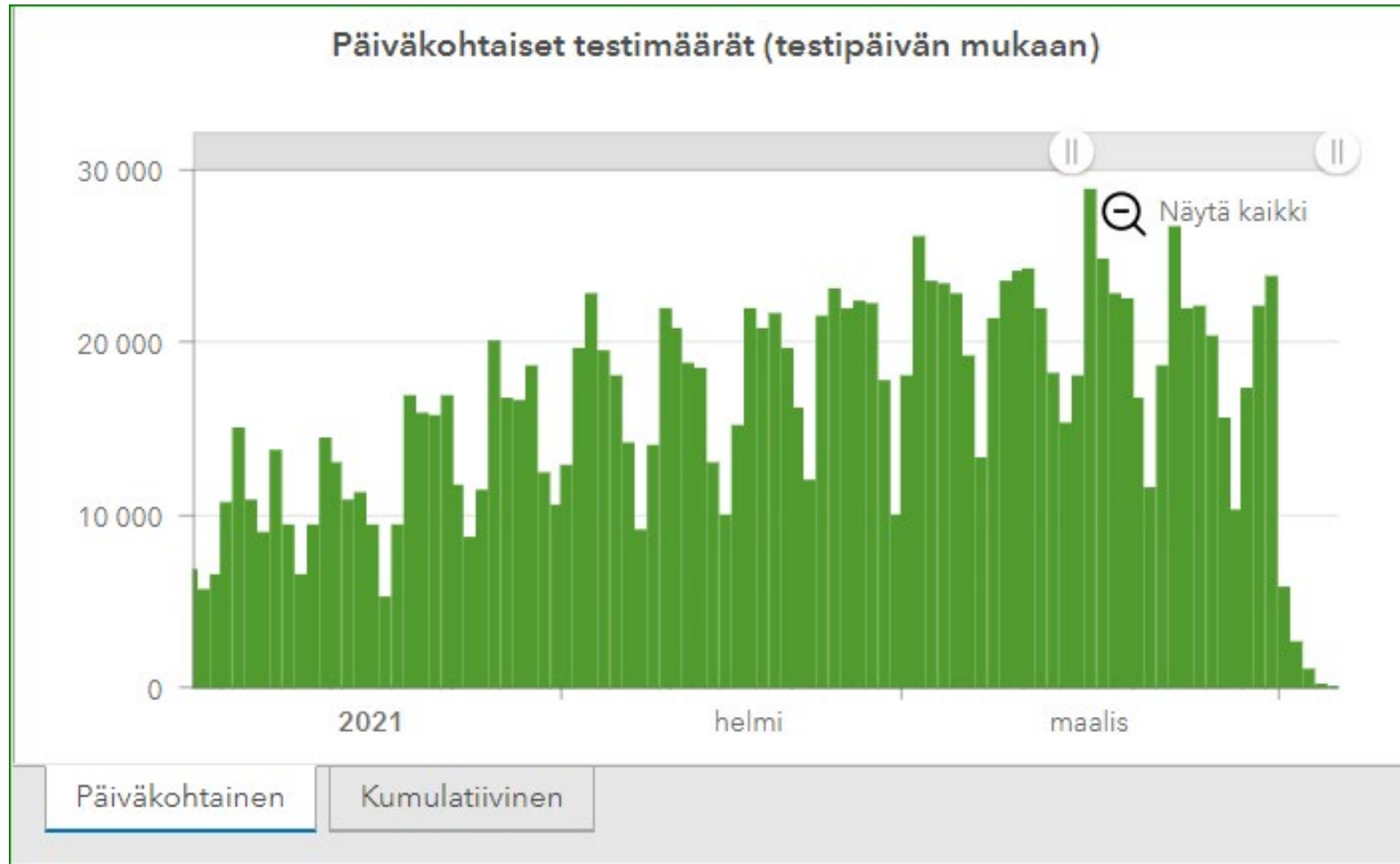
Tuhkarokko-, sikotauti- ja
vihurirokkorokote (MPR 2.)

Vuonna 2010–2012 syntyneiden
vähintään 2 annosta saaneiden
rokotuskattavuus (%) yhteensä

Esimerkki: COVID-19-testimäärät päivittäin 2021

(Lähde: Koronakartta)

Toimenpiteet

Toimenpiteiden kirjaaminen

- Toimenpiteille ei ole omaa näkymää, tietoja merkitään eri (pää)näkymiin
- Toimenpiderekertomus laaditaan OPER-lisänäkymälle
 - Siinä kuvataan oleellisilta osin toimenpiteen kulku, toimenpiteessä todetut löydökset sekä saavutettu lopputulos
- *Toimenpiteet* -otsikon alle kirjataan potilaalle tehtyt tai suunnitellut toimenpiteet, joilla on merkitystä potilaan hoidon kannalta
 - Tehtyt toimenpiteet kirjataan rakenteisina tietoina
 - Vapaana tekstinä kirjataan toimenpiteisiin liittyvät muut tarvittavat tiedot, kuten toimenpiteen perustelut, toimintakertomus, mahdolliset komplikaatiot
- Tiedonhallintapalvelu kokoaa toimenpidetiedot eri rekisterinpitäjien jatkuvan kertomuksen näkymiin tehdyistä rakenteisista toimenpidemerkinnoistä toimenpiteiden koosteelle (TMPK)

Toimenpiteet

- Potilaalle tehdyt toimenpiteet kirjataan potilastietojärjestelmiin (ja muihin erillistietojärjestelmiin) *THL-Toimenpideluokituksella*, jota käytetään yksilöimään terveydenhuollon ammattihenkilöiden tekemät toimenpiteet
- Luokitusta käytetään Kanta-palveluissa, laskutuksessa, hoitoilmoituksissa (Hilmo), hallinnollisissa prosesseissa ja tilastotoimessa sekä kliinisessä tutkimus- ja kehittämistyössä
- Toimenpiteen lisätietona voidaan käyttää tietoa toimenpiteen ensisijaisuudesta sekä tekijän roolista
- Komplikaatioiden kirjaamisessa käytetään *ICD-10* –luokitusta

Toimenpiteisiin liittyvät kuvat

- Mm. tähystysten ja toimenpiteiden yhteydessä tai tavanomaisen potilaskäynnin yhteydessä voidaan ottaa näkyvän valon kuvia, kuten valokuvia, tai tehdä piirroksia
- Tällaiset kuvat voidaan tallentaa potilastietojärjestelmässä samaan arkistoon radiologian kuvien kanssa tai omaan arkistoonsa
- Arkistointia varten kuvien koodauksessa käytetään THL-Toimenpideluokitusta radiologian tutkimusten tapaan
 - Jos esimerkiksi tähystyksen yhteydessä otetaan kuvia, ne tallennetaan tähystystoimenpiteen koodilla ja toimenpiteen tarkenteilla

Toimenpiteiden kirjaamisessa käytettäviä luokituksia

Tieto	Luokitus
Toimenpiteen nimi ja koodi	THL - Toimenpideluokitus
Toimenpiteen tyyppi	AR/YDIN - Toimenpiteen tyyppi
Toimenpiteen ensisijaisuus	AR/YDIN - Diagnoosin /toimenpiteen ensisijaisuus
Toimenpiteen tekijän rooli	THL - Toimenpiteen tekijän rooli
Toimenpiteen kohteena oleva hammas ja hampaan pinta	STH - STH1 Hampaiden numerointi STH - STH3 Hampaan pinnat
Päätoimenpiteen diagnoosi	THL - Tautiluokitus ICD-10
Toimenpiteen komplikaatio	THL - Tautiluokitus ICD-10
Toimenpiteen haittavaikutuksen ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10
Kasvaimen alkuperäpaikka (syöpätautien luokitus)	SSR - ICD-O-3-Topografiat
Riskitieto	AR/YDIN - Riskitiedon aste , AR/YDIN - Riskitiedon tyyppi , AR/YDIN - Pysyvyys

THL/Tietosisältö - Toimenpiteet

Tunniste ↕	Lyhenne ↕	Lyhyt nimi ↕	Kentän pakollisuus	Tietotyypin tunniste	Tietotyyppi
1	Toimenpiteen nimi	Toimenpiteen nimi	P	ST	String
10	Toimenpiteen tyyppi	Toimenpiteen tyyppi	P	CV	Coded Value
11	Toimenpiteen komplikaation kuvaus tai diagnoosi	Toimenpiteen komplikaation kuvaus tai diagnoosi		ST	String
12	Toimenpiteen komplikaation koodi	Toimenpiteen komplikaation koodi		CV	Coded value
13	Päätoimenpiteen diagnoosi	Päätoimenpiteen diagnoosi		CV	Coded value
→ 14	Hampaan numero	Hampaan numero		CV	Coded value
2	Toimenpidekoodi ja koodisto	Toimenpidekoodi ja koodisto	P	CV	Coded Value
20	Tmp aiheuttaman haittavaikutuksen ulkoinen syy	Tmp aiheuttaman haittavaikutuksen ulkoinen syy		CV	Coded Value
3	Toimenpiteen ensisijaisuus	Toimenpiteen ensisijaisuus		CV	Coded Value
4	Toimenpiteen lisäkoodi	Toimenpiteen lisäkoodi		CV	Coded Value
→ 5	Toimenpiteen tekijä	Toimenpiteen tekijä		PN	Person Name
6	Toimenpiteen tehneen organisaation palveluyksikkö	Toimenpiteen tehneen organisaation palveluyksikkö	P	II	Instance Identifier
7	Toimenpiteen suorituspäivä	Toimenpiteen suorituspäivä	P	TS	Point in Time
8	Toimenpiteen tila	Toimenpiteen tila		CS	Coded Simple Value
9	Toimenpiteen yksilöivä tunnus	Toimenpiteen yksilöivä tunnus	P	II	Instance Identifier

THL/ Tietosisältö - Toimenpiteet

Toimenpiteiden tietosisältö

- Toimenpiteen **päivämäärä**
 - oletuksena toimenpidepäivä = kirjauksen päivä
- Toimenpiteen **nimi ja koodi(t)**
 - oletusarvoisesti valitun toimenpidekoodin mukainen nimi, mutta tekstiä voi muuttaa, kunhan merkitys ei muutu, ja nimi tallennetaan käyttäjän muokkaamassa muodossa
- Toimenpiteen **tekijän nimi**
 - oletustietona merkinnän tekijä, hänen organisaationsa ja yksikkönsä
 - myös useamman kuin yhden tekijän kirjaaminen toimenpiteelle on mahdollista, mutta silloin tekijöille tulee kirjata *Toimenpiteen tekijän rooli*
 - rooliksi tulee oletustietona, että 1. kirjattu tekijä on *Ensisijainen toimenpiteen tekijä* ja seuraavilla rooli on *Avustava toimenpiteen tekijä*

Toimenpiteiden tietosisältö (2)

- **Toimenpiteen tyyppi**
 - erittelee toimenpiteet
 - **vaativiin toimenpiteisiin** (esim. leikkaukset, suuret tähystykset)
 - **suun toimenpiteisiin** (hampaiden/ muiden suun kudosten toimenpiteet)
 - **pientoimenpiteisiin** (pienet tähystykset, muut pienemmät toimenpiteet)
 - pientoimenpiteet eivät sisällä hampaisiin/ suuhun kohdistuvia toimenpiteitä
 - **kuvantamistutkimuksiin**, joihin ei sisälly vaativaa toimenpidettä, suun toimenpidettä tai pientoimenpidettä
 - **muihin suoritteisiin** (pienet suoritteet, esim. laskimokanyylin laitto)
 - tulee kirjaukseen automaattisesti valitun toimenpidekoodin perusteella
 - kirjaaja voi tarvittaessa muuttaa oletusarvoa

Toimenpiteiden tietosisältö (3)

- Toimenpiteen lisämääreenä on **toimenpiteen ensisijaisuus**
 - Kirjataan hyödyntäen AR/YDIN - *Diagnoosin ja toimenpiteen ensisijaisuus* - koodistoa -> päätoimenpide/ sivutoimenpide
 - Jos toimenpiteen kirjaaja ei erikseen ota kantaa/ merkitse toimenpiteen ensisijaisuutta, tallentuu ensimmäiseksi kirjattu toimenpide päätoimenpiteeksi
 - Kussakin merkinnässä vain yksi toimenpide voi olla päätoimenpide

Toimenpiteiden tietosisältö (4)

- Jos toimenpiteessä ilmenee **komplikaatioita**,
 - kuvataan komplikaatio sanallisesti ja
 - komplikaation diagnoosi kirjataan *ICD-10-luokituksella* käyttäen koodeja Y40-Y84 tai Y88.0-Y88.3
 - Esimerkiksi
 - * Toimenpiteen komplikaation kuvaus: Infektio *
 - Toimenpiteen komplikaation koodi:
 - T81.4 Muu toimenpit.jälkein.infektio
 - Toimenpiteen aiheuttaman haittavaikutuksen ulkoinen syy:
 - Y62.0 - Steriilien varotoimien pettäminen leikkauksen yhteydessä

Toiminnot THL-toimenpideluokituksella (SPAT)

- OAA – ja OAB-ryhmien toimenpiteet
- O = Ehkäisevä toiminta ja terveyden edistäminen
 - OA = Terveystarkastukset ja neuvonta
 - OAA = Terveystarkastukset
 - OAB = Ohjaus ja neuvonta
- Käytetään neuvolassa, opiskeluterveydenhuollossa, työelämän ulkopuolisissa terveystarkastuksissa ja työterveyshuollossa

Päihteiden käytön kartoittaminen ja mini-interventio

Sisältö	Kartoittaminen, koodi	Mini-interventio, koodi
Alkoholi	IHA10 Alkoholin ongelmakäytön strukturoitu kartoitus	IHA21 Alkoholin riski- ja haitallisen käytön mini-interventio
Tupakka- ja muut nikotiinituotteet	IHA11 Tupakka- ja muiden nikotiinituotteiden käytön strukturoitu kartoitus	IHA22 Tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön mini-interventio
Huumeet	IHA12 Kannabiksen käytön strukturoitu kartoitus IHA13 Muiden huumeiden käytön strukturoitu kartoitus	IHA29 Muuhun toiminnalliseen tai aineriippuvuuteen liittyvä mini-interventio
Ongelmallinen rahapelaaminen	IHA14 Rahapeliongelman strukturoitu kartoitus	IHA29 Muuhun toiminnalliseen tai aineriippuvuuteen liittyvä mini-interventio
Muut riippuvuusriskit	IHA96 Muiden riippuvuuksien ja niiden riskien kartoitus	IHA29 Muuhun toiminnalliseen tai aineriippuvuuteen liittyvä mini-interventio

Suun terveydenhuollon toimenpideluokituksen luokkia

- SAA- ja SAB –ryhmien toimenpiteet (Tutkimus ja hoitosuunnitelma, Suun ja hampaiden terveystarkastus)
- WYA40 (suun terveydentilan ja hoidon tarpeen arvio ensimmäistä lasta odottavalle perheelle)
- WYA50 (opiskelijalle tehtävä suun terveystarkastus, jossa selvitetään suun terveysneuvonnan ja palvelujen tarve)
- Kun kyseessä on hampaaseen kohdistuva toimenpide, toimenpidekoodiin lisätään hammas ja hampaan pinnat, johon toimenpide kohdistuu
- Suun terveydenhuollon toimenpiteet on kuvattu tarkemmin julkaisussa [Suun terveydenhuollon toimenpideluokitus](#)
- Ks. myös [usein kysytyt kysymykset](#)

Toimenpiteiden koostetiedot (TMPK) potilastietojärjestelmässä

Toimenpideyhteenveto							Päivitetty Tiedonhallintapalvelusta 12.9.2014			X
Toimenpiteet		Näytä myös:		Hammastmp:t	X	Pien tmp:t	X	Suodata toistuvat tmp:t		X
+	Yht	Pvm	TMP-koodi ▼	Toimenpiteen nimi		Poimi				
...	3	7.11.03 - 7.7.04	DCA20	Tympanostomia/putki		...				
...		8.8.05	EMB10	Nielurisaleikkaus		...				
...		7.7.04	EMB30	Kitarisaleikkaus		...				
...		3.5.04	JEA00	Umpilisäkkeen poisto		...				
									▼	
Suun toimenpiteet							Suodata toistuvat suun tmp:t		X	
+	Yht	Pvm ▲	TMP-koodi	Toimenpiteen nimi		Poimi				
...	9	15.8.13 - 7.2.14	SFA20	Kahden pinnan täyte		...				
		8.12.13	SGA03	Hampaan juurikanavien avaus ja laajennus, vaativa		...				
									▼	
Pientoimenpiteet							Suodata toistuvat pientmp:t		X	
+	Yht	Pvm ▲	TMP-koodi	Toimenpiteen nimi		Poimi				
...	4	15.8.09 - 7.2.11	TDM10	Poskiontelun punktio		...				
									▼	

Myös **Omakanta** näyttää toimenpiteistä yhteenvedon, kunhan tiedot on kirjattu vaatimusten mukaisilla tietorakenteilla.

Oletuksena näytetään tiedot viimeisen vuoden ajalta. Toimenpidettä tai ajankohtaa napauttamalla näkee tarkemmat tiedot.

Lisätietoa:

<https://www.kanta.fi/web/guest/verkkokoulu-terveystiedot-omakannassa>

Virkkunen ym. 2016 (Tiedonhallintapalvelun periaatteet ja toiminnallinen määrittely)

Fysiologiset mittaukset

Fysiologisten mittausten kirjaaminen

- Fysiologiset mittaustulokset kuvaavat henkilön kliinis-fysiologisia löydöksiä, esim. pituus, paino ja verenpaine
- Fysiologisille mittaustuloksille ei ole omaa näkymää, vaan tiedot merkitään eri kertomusnäkymien tekstin joukkoon tai mittaustuloksien merkintöjen erilliskenttiin
- *Fysiologiset mittaukset* - otsikon alle kirjataan henkilön terveydentilaan liittyviä fysiologisia suureita rakenteisina tietoina *FinLOINC-luokituksella*
 - Jos fysiologisille mittauksille on potilastietojärjestelmässä oma rakenteinen osionsa, ei kirjaajan tarvitse käyttää ko. otsikkoa
- Kun fysiologisille mittaustiedoille ei ole käytettävissä FinLOINC-koodia, kirjataan mittaukset ko. otsikon alle vapaamuotoisesti osaksi muuta kertomustekstiä
- Kun fysiologiset mittaukset kirjataan rakenteisesti FinLOINC-luokitusta hyödyntäen, Tiedonhallintapalvelu voi hakea tiedot Fysiologisten mittausten koosteelle (FMK)

Fysiologisten mittausten kirjaamisessa käytettäviä luokituksia

Tieto	Luokitus
Mittauksen nimi ja koodi	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset
Mittauksen tekotapa	THL - Mittauksen tai tutkimuksen tekotapa
Tiedon lähde	THL - Tiedon lähde
Mittaustuloksen poikkeavuus	THL - Mittauksen tai tutkimuksen tuloksen poikkeavuus
Lausunnon tila	THL - Lausunnon tila

FinLOINC-luokitus

Funniste ↕	Lyhenne ↕	Pitkä nimi ↕	FinLOINC mitta-asteikko	Fysiologinen ryhmitys
11029-6	Ulosteen konsistenssi	Ulosteen konsistenssi	Kuvaus	Uloste
11366-2	Tupakointi askivuosina	Potilaan ilmoittamat tupakointitiedot, askivuosia	Askivuosi	Muut
11778-8	Laskettu aika	Laskettu aika	Päivämäärä	Raskaus ja synnytys
11881-0	Symfyysi-fundusmitta	Symfyysi-fundusmitta	Senttimetriä (cm)	Raskaus ja synnytys
11977-6	Synnytysten lukumäärä	Synnytysten lukumäärä	Luku	Raskaus ja synnytys
11996-6	Raskauksien lukumäärä	Raskauksien lukumäärä	Luku	Raskaus ja synnytys
17599-2	Peritoneaalidialyysi 24h	Peritoneaalidialyysinesteen volyymi 24h	Litraa (l)	Virtsatiet/Diureesi
18045-5	Vasemman kammion ejektiofraktio	Vasemman kammion ejektiofraktio	Prosenttia (%)	Sydän- ja verisuonijärjestelmä
19869-7	FVC	FVC	Litraa (l)	Hengitysjärjestelmä/Spiron
19926-5	FEV%	FEV%	Prosenttia (%)	Hengitysjärjestelmä/Spiron
19994-3	FIO2	Ventilaattorin sisäänhengitysilman happipitoisuus	Prosenttia (%)	Hengitysjärjestelmä
20150-9	FEV1	FEV1	Litraa sekunnissa (l/s)	Hengitysjärjestelmä/Spiron
20351-3	Verenvirtaus (max)	Verenvirtaus (max)	Millilitraa minuutissa (ml/min)	Sydän- ja verisuonijärjestelmä
20352-1	Verenvirtaus (mean)	Verenvirtaus (mean)	Millilitraa minuutissa (ml/min)	Sydän- ja verisuonijärjestelmä
➔ 29463-7	Paino	Paino	Kilogrammaa (kg) tai grammaa (g)	Kehon mitat
30899-9	BV%	Verivolyyymi	Millilitraa (ml)	Sydän- ja verisuonijärjestelmä
3137-7	Pituus, mitattu	Pituus, mitattu	Senttimetriä (cm)	Kehon mitat/Paino
3138-5	Pituus, ilmoitettu	Pituus, ilmoitettu	Senttimetriä (cm)	Kehon mitat/pituus
3150-0	FIO2	Sisäänhengitysilman happipitoisuus	Prosenttia (%)	Hengitysjärjestelmä
3151-8	Happivirtaus hengitysilmaan	Happivirtaus sisäänhengitysilmaan	Litraa minuutissa (l/min)	Hengitysjärjestelmä

[FinLOINC - luokitus](#)

Fysiologisten mittauksen tietosisältö

- Fysiologisten mittauksen tietosisältö jakautuu kahteen osaan:
 - fysiologisen mittauksen tietosisältöön ja
 - mahdolliseen, mittaukseen koskevaan lausuntoon
- Jos sama henkilö kirjaa samassa yhteydessä sekä lausunnon että mittaustuloksen, voidaan lausunto tallentaa fysiologisen mittauksen merkinnässä, eikä kirjaajan tarvitse tehdä erillistä lausuntomerkinettä
 - Tiedon tallentaminen rakenteisessa muodossa ei estä tiedon sanallista kuvaamista kertomustekstissä silloin, kun se on tarkoituksenmukaista

THL/ Tietosisältö – Fysiologiset mittaukset

Tunniste ⇅	Lyhenne ⇅	Lyhyt nimi ⇅	Kentän pakollisuus	Tietotyyppi
1	Mittauksen nimi ja koodi	Mittauksen nimi ja koodi	P	Coded Value
10	Viiteväli tai normaaliarvo tekstinä	Viiteväli tai normaaliarvo tekstinä		Character String
11	Erillisen lausunnon tunniste	Erillisen lausunnon tunniste		Instance Identifier
14	Mittaustuloksen poikkeavuus	Mittaustuloksen poikkeavuus		Coded Value
15	Tutkimuksen lisätieto	Tutkimuksen lisätieto		String
16	Fysiologisen mittauksen tunniste	Fysiologisen mittauksen tunniste	P	Instance Identifier
2	Mittausajankohta	Mittausajankohta	P	Point In Time
3	Tiedon lähde	Tiedon lähde		Coded Value
4	Mittauksen tekotapa	Mittauksen tekotapa		Coded Value
5	Mittauksen tehnyt ammattihenkilö	Mittauksen tehnyt ammattihenkilö		String
7	Mittaustulos ja -yksikkö	Mittaustulos ja -yksikkö	EP	Physical Quantity
8	Viiteväli tai normaaliarvo	Viiteväli tai normaaliarvo		Interval Physical Quantity
9	Mittaustulos tekstinä	Mittaustulos tekstinä	EP	String
→ 999	Poistetut tietokentät	Poistetut tietokentät		Label

[THL/Tietosisältö - Fysiologiset mittaukset](#)

THL/ Tietosisältö – Fysiologisten mittausten lausunnot

Tunniste ◆	Lyhenne ◆	Lyhyt nimi ◆	Kentän pakollisuus ◆	Tietotyyppi ◆
21	Viittaus tehtyyn mittaukseen	Viittaus tehtyyn mittaukseen	P	Instance Identifier
22	Lausuttu mittaus	Lausuttu mittaus	P	Coded Value
23	Lausuntoajankohta	Lausuntoajankohta	P	Point in Time
24	Lausunnon antajan nimi	Lausunnon antajan nimi	P	Person Name
25	Lausunnon antajan organisaatioyksikkö	Lausunnon antajan organisaatioyksikkö	P	Instance Identifier
26	Lausunnon tila	Lausunnon tila	P	Coded Value
27	Lausunto tekstinä	Lausunto tekstinä	P	String
28	Mittaustuloksen poikkeavuus	Mittaustuloksen poikkeavuus		Coded Value

[THL/Tietosisältö - Fysiologisten mittausten lausunnot](#)

Fysiologisten mittausten tietosisältö (2)

- Pakollisia tietoja ovat
 - *mittausajankohta*
 - *mittauksen nimi ja koodi*
 - *mittauksen tulos*
 - numeerinen tai luokitteleva tieto, joka tallennetaan strukturoidussa muodossa ja josta voidaan tuottaa esimerkiksi graafisia esityksiä tai laskea tunnuslukuja
- Lisäksi voidaan kirjata mm.
 - *mittauksen tehneen henkilön tiedot*
 - *mittauksen tekotapa* (laboratorio, vierimittaus, omamittaus)
 - kirjataan tieto siitä, onko kyseessä laboratoriossa tehty mittaus, vierimittaus vai potilaan itse tekemä omamittaus

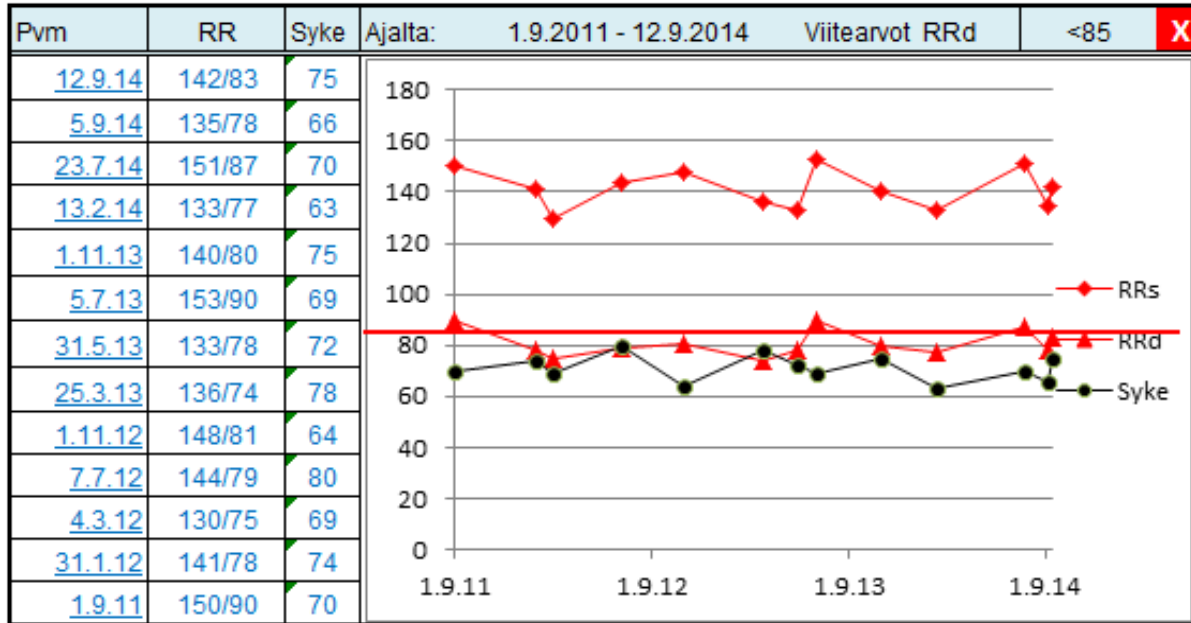
Fysiologisten mittausten tietosisältö (3)

- Fysiologisista mittauksista kirjataan potilastietojärjestelmiin mitattu arvo ja yksikkö pääsääntöisesti SI- järjestelmän mukaisina yksikköinä
 - Mitattuihin tuloksiin voidaan liittää tieto viitearvoista tai tuloksen poikkeavuudesta, silloin kun tiedot ovat olemassa tai voidaan päätellä
 - Lisäksi tuloksia voidaan tarvittaessa täydentää tekstimuotoisella lisätiedolla tai erillisellä lausunnolla
 - Mittausten yhteydessä voidaan tarvittaessa ilmoittaa myös mittalaite, jolla mittaus on suoritettu
- Kirjaaminen (ja hakutoiminnot) on mahdollista kaikilla *FinLOINC*-luokituksen hierarkiatasoilla
 - Esim. luokka 29463-7 *Paino* sisältää tarkemmat tiedot 3141-9 *Paino, mitattu* ja 3142-7 *Paino, ilmoitettu*, 8335-2 *Paino, arvioitu*

Fysiologisten mittausten koosteet

- Tiedonhallintapalvelu kokoaa eri rekisterinpitäjien potilaskertomusasiakirjoista koostenäkymälle (FMK) kaikki siihen kuuluviksi määritetyt, *FinLOINC*-koodistolla kirjatut fysiologiset mittaukset ja niihin liittyvät lausunnot, **joiden luovutuksia potilas ei ole kielloin rajannut** palvelunantaja- tai tapahtumakohtaisesti
- Jos fysiologisten mittausten kirjaamiseen käytetään **muuta kuin** *FinLOINC*-luokitusta tai tiedot kirjataan ilman *FinLOINC*-luokitusta kertomusnäkömälle, ei mittaustietoa saa koosteelle
 - Tiedon tallentaminen rakenteisessa muodossa ei kuitenkaan estä tiedon sanallista kuvaamista kertomustekstissä silloin, kun se on tarkoituksenmukaista.
- Koosteelle ei toistaiseksi kerätä kaikkia fysiologisia mittaustietoja esimerkiksi tehohoitojakson erillisjärjestelmistä tai muista vastaavista mittalaitteista

Tietojen koosteista/ yhteenvedoista esimerkkejä potilastietojärjestelmässä

Myös **Omakanta** näyttää
Mittauksista yhteenvedon, kunhan tiedot
on kirjattu vaatimusten mukaisilla
tietorakenteilla.

Lisätietoa:

<https://www.kanta.fi/web/guest/verkkokoulu-terveystiedot-omakannassa>

Virkkunen ym. 2016
(Tiedonhallintapalvelun
periaatteet ja toiminnallinen
määrittely)

Päivitetty Tiedonhallintapalvelusta 12.9.2014					
Ajalta: 1.9.2011 - 12.9.2014					
Yht	Uusin	Tutkimus	Tulos	!	Viitearvot
14	12.9.14	Pituus, ilmoitettu tai arvioitu	176		
14	12.9.14	Paino, ilmoitettu tai arvioitu	88	*	65-78
7	5.9.14	Paino, mitattu	91	*	65-78
12	5.9.14	Tupakointi, askivuosia	0		
22	5.9.14	Verenpaine, istuen	142/83		d <85
22	5.9.14	Syke	75		

Kirjaamisen tueksi

- [Tiedonhallinta sosiaali- ja terveysalalla –sivusto](#)
 - [Kirjaaminen](#)
 - Terveystieteiden kirjallisuuden kirjallisuusohjeet
 - Sosiaalihuollon kirjallisuusohjeet
 - Sote-yhteiset, kuten toimintakyky
 - [Koulutusmateriaalit](#)
 - [Ohjeet](#)
- [HILMO-opas](#)
- sotetiedonhallinta@thl.fi